

Statistische Trends

Migratiemotieven van Indiase immigranten 2012-2017

Anna van der Meij
Martine de Mooij

2019

Inhoud

1. Inleiding 3

2. Methode 3

3. Resultaten 5

3.1 Demografische kenmerken 5

3.2 Arbeidsmigranten 8

3.3 Gezinsmigranten 9

3.4 Studiemigranten 10

4. Conclusie 10

Literatuur 11

StatLine 11

1. Inleiding

Sinds 2012 stijgt het aantal immigranten dat zich in Nederland inschrijft. In de periode 2012 tot en met 2017 kwamen de meeste immigranten uit de Europese Unie (EU) met Polen als belangrijkste geboorteland (CBS StatLine, 2019a). Buiten de EU wordt India een steeds belangrijker immigratieland. Van de immigranten met een niet-Europese nationaliteit vormen Indiase immigranten de grootste groep na de Syrische immigranten.

Van de studiemigranten met een niet-Europese nationaliteit die in de periode 2012 tot en met 2017 naar Nederland kwamen, waren de Indiase studiemigranten de grootste groep na de Chinese en Amerikaanse studiemigranten. Het grootste gedeelte van de niet-Europese arbeidsmigranten had een Indiase nationaliteit, op afstand gevolgd door Chinezen, Amerikanen en Japanners.

Om meer hoogopgeleide arbeidsmigranten aan te trekken, is eind 2004 een toelatingsregeling speciaal voor zogenaamde kennismigranten ingesteld (Jennissen, 2012). Hoogopgeleide arbeidsmigranten kunnen door deze regeling versneld worden toegelaten. In de periode 2012–2017 maakten al meer dan 42 duizend kennismigranten gebruik van deze versnelde toelatingsregeling. Het grootste gedeelte was afkomstig uit India (37 procent).

Ondanks dat er meer dan 35 duizend Indiase immigranten naar Nederland kwamen in de periode 2012–2017, is er relatief weinig bekend over deze groep. Het is een groeiende groep: in 2012 kwamen 3 955 Indiase immigranten naar Nederland, vijf jaar later waren dat er 8 630. Dit artikel beschrijft deze snel groeiende groep Indiase immigranten. De vragen die centraal staan zijn: wie zijn deze Indiase immigranten en met welke motieven komen zij naar Nederland? Om deze vragen te beantwoorden is gekeken naar de leeftijd, het geslacht en de woonplaats van de Indiase immigranten op de datum van aankomst en het migratiemotief. Ten slotte is de in- en uitstroom van Indiase immigranten in kaart gebracht.

2. Methode

In dit onderzoek naar Indiase immigranten in Nederland is gebruik gemaakt van gegevens uit het Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB). Het SSB bestaat uit sociale gegevens over de Nederlandse bevolking en is door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) samengesteld. Voor dit onderzoek is het SSB afgebakend tot alle immigranten met Indiaas als eerste nationaliteit die in de periode 2012–2017 naar Nederland zijn geëmigreerd en opgenomen zijn in de Basisregistratie Personen (BRP). Veertig immigranten met Indiaas als tweede nationaliteit zijn niet meegenomen in het onderzoekscohort.

Het cohort Indiase immigranten is daarna verrijkt met de volgende gegevens: leeftijd, geslacht, nationaliteit, verblijfsdoel, migratiemotief, contractsoort, sociaaleconomische categorie, datum van aankomst en vertrek, studie, sector, woonplaats, inkomen, onderwijsniveau en huishoudenspositie.

Dit onderzoek geeft inzicht in de demografische kenmerken van Indiase immigranten, de motieven waarmee deze immigranten in de periode 2012–2017 naar Nederland kwamen en de verblijfsduur van Indiase immigranten in Nederland. Daarnaast zijn om de verblijfsduur en doorstroom van immigranten in Nederland te inventariseren, de Indiase immigranten die in 2012 naar Nederland immigreerden vijf jaar administratief gevolgd.

Het inkomen van de arbeidsmigranten in het cohort Indiase immigranten wordt jaarlijks vastgesteld voor iedereen die bij aanvang van het jaar is ingeschreven in de BRP. Voor immigranten die in 2012 in Nederland kwamen wonen, was het inkomen daarom vanaf 2013 bekend. Inkomensgegevens uit 2018 zijn nog niet beschikbaar. Voor immigranten die zich in 2017 in Nederland inschreven is daardoor nog geen inkomen bekend en kon enkel voor immigranten die in de periode 2012 tot en met 2016 naar Nederland kwamen het inkomen worden meegenomen. In het onderzoek wordt gerekend met het persoonlijk inkomen van het jaar na immigratie en enkel van de immigranten die dat gehele jaar in Nederland waren. Het persoonlijk inkomen omvat het totaal van inkomen uit arbeid, inkomen uit eigen onderneming, uitkering inkomstverzekeringen en uitkering sociale voorzieningen. Premies inkomensverzekeringen zijn hierop in mindering gebracht.

Migratiemotief

Het migratiemotief van immigranten van buiten de EU/EFTA is afkomstig van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en gebaseerd op de vergunning die afgegeven is.

In dit onderzoek is onderscheid gemaakt tussen:

1. Gezinsmigranten

Er was sprake van gezinsmigratie wanneer een Indiase immigrant wegens gezinsvorming of gezinshereniging naar Nederland kwam. Vaak reisden deze immigranten hun partner of een ander gezinslid na.

2. Arbeidsmigranten

Er was sprake van arbeidsmigratie wanneer een Indiase immigrant naar Nederland kwam om economische bezigheden te verrichten.

In het huidige onderzoek zijn arbeidsmigranten opgesplitst in:

A. Kennismigranten

Onder kennismigranten werden arbeidsmigranten verstaan die een inkomen conform het IND-salariscriterium verdienden. Ter indicatie: het IND-salariscriterium voor een kennismigrant van 30 jaar of ouder was 4 324 euro bruto per maand exclusief vakantiegeld in 2017.

B. Overige arbeidsmigranten

Onder overige arbeidsmigranten werden alle arbeidsmigranten verstaan die niet voldeden aan het IND salariscriterium voor kennismigrant.

3. Studiemigranten

Er was sprake van studiemigranten wanneer een Indiase immigrant naar Nederland kwam om een studie te volgen aan een onderwijsinstelling.

4. Overige immigranten

Onder het migratiemotief overig vielen onder andere motieven als stage, medische behandeling of familiebezoek waarvoor de desbetreffende zich liet inschrijven in de BRP.

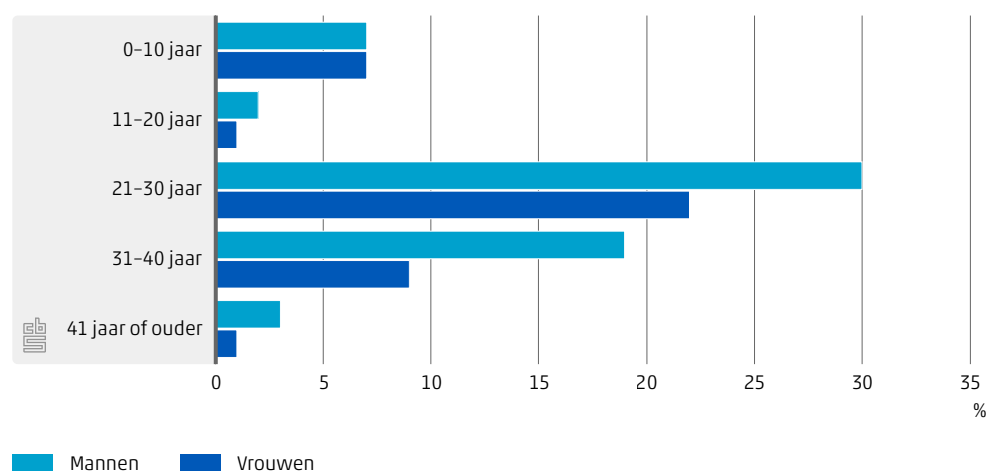
3. Resultaten

In de periode 2012–2017 kwamen 35 490 Indiase immigranten naar Nederland. In deze periode nam de instroom Indiase immigranten per jaar toe. In 2012 kwamen 3 955 Indiase immigranten naar Nederland, in 2014 waren dat er 5 045 en in 2017 was het aantal met 8 630 meer dan verdubbeld ten opzichte van 2012.

3.1 Demografische kenmerken

Het merendeel van de Indiase immigranten was man (60 procent). De leeftijd waarop Indiase immigranten naar Nederland kwamen, was gemiddeld 26 jaar. De meerderheid van de Indiase immigranten was 21 tot 40 jaar oud (zie ook figuur 3.1.1). Met name in deze leeftijdscategorie was het geslacht onevenredig verdeeld en waren mannen in de meerderheid. In de leeftijd 0 tot 20 jaar was het aantal mannen en vrouwen ongeveer gelijk, deze groep bestaat voornamelijk uit meereizende kinderen.

3.1.1 Instroom Indiase immigranten, 2012/2017

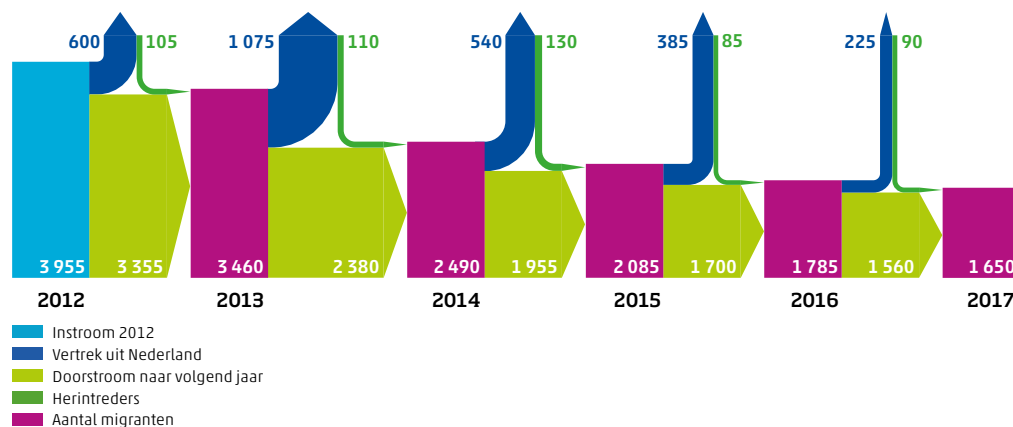

Bijna de helft van de Indiase immigranten was alleenstaand (47 procent) en ruim een kwart was gehuwd (28 procent). Onder de Indiase immigranten was ook een groep thuiswonende kinderen (13 procent).

Meerderheid na vijf jaar al vertrokken

De meerderheid van de Indiase immigranten die in 2012 naar Nederland kwam, was na vijf jaar al weer vertrokken. Van de 3 955 immigranten die in 2012 naar Nederland kwamen, waren er in 2017 nog 1 650 in Nederland. Van deze groep verbleef het overgrote deel (80 procent) de gehele periode in Nederland. Het overige gedeelte bestond uit zogenoemde herintreders – immigranten die in de tussenliggende periode, soms meerdere keren, vertrokken uit Nederland om daarna weer terug te keren. In vergelijking met de andere jaren, vertrok in 2013 het grootste aantal immigranten. Vanaf 2013 nam het aantal vertrekkende immigranten af.

3.1.2 Door- en uitstroom van Indiase immigranten¹⁾

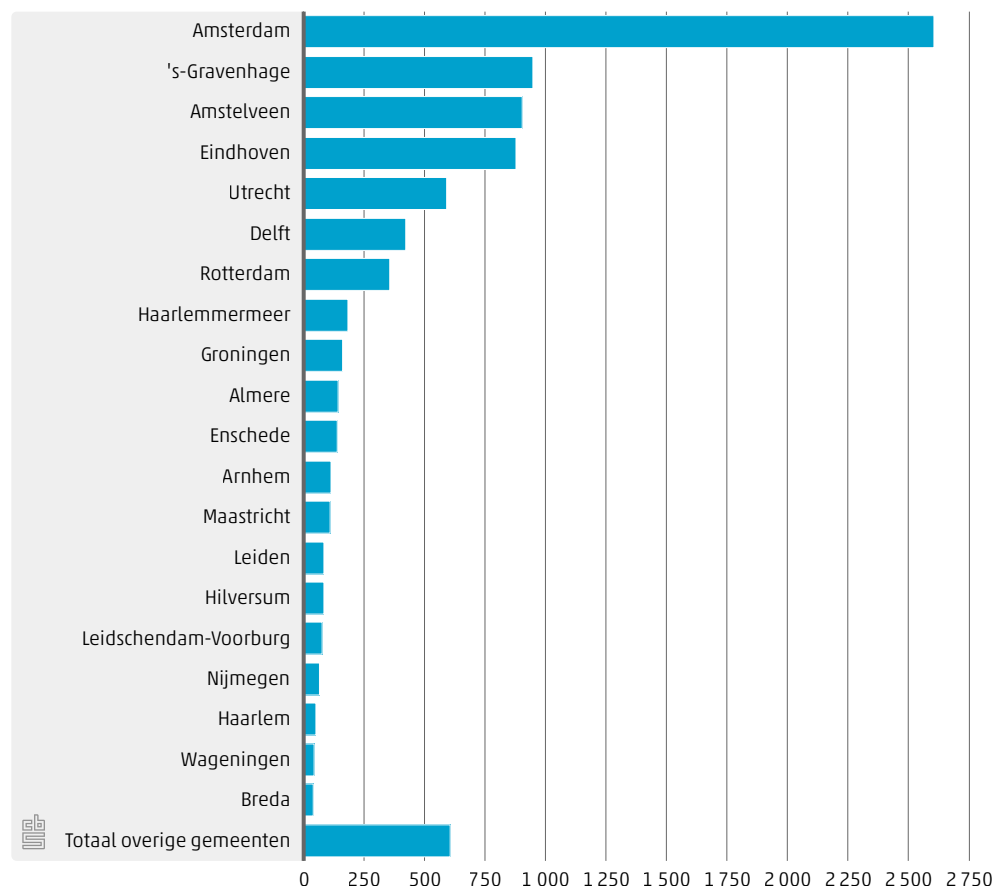
¹⁾ Stroomcijfers tellen niet altijd op tot het totaal door afronding op vijftallen.

Indiase immigranten wonen geconcentreerd

Indiase immigranten wonen geconcentreerd in een beperkt aantal gemeenten. Indiase immigranten die in 2017 naar Nederland kwamen, woonden met name in Amsterdam, Den Haag, Amstelveen, Eindhoven, Utrecht en Delft. In de rest van Nederland woonden niet of nauwelijks Indiase immigranten. Hetzelfde beeld was ook in de andere jaren van het cohort 2012–2017 te zien.

3.1.3 Instroom Indiase immigranten, 2017

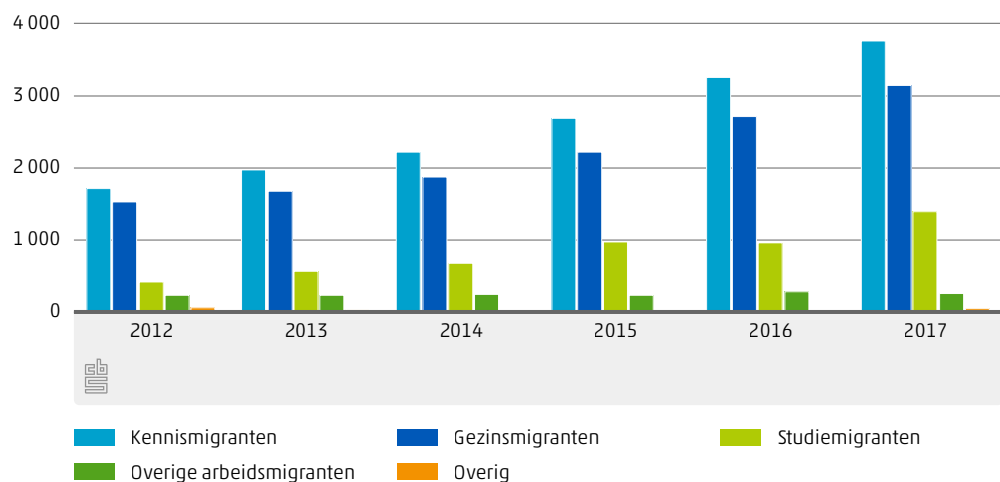

Grootste deel is kennis- of gezinsmigrant

Het grootste gedeelte van het totaal aantal Indiase immigranten dat in de periode 2012–2017 naar Nederland kwam, was kennismigrant (44 procent) of gezinsmigrant (37 procent). Indiase immigranten met het migratiemotief studie (14 procent) of overige arbeid (4 procent) kwamen minder vaak voor. Het migratiemotief 'overig' kwam slechts enkele keren voor (1 procent).

In de periode 2012–2017 is het aandeel kennis- en gezinsmigranten het hoogste. Daarnaast nam met name deze typen Indiase immigranten sterk toe. Alhoewel het aantal studiemigranten een stuk lager was, nam ook deze per jaar toe. Daarentegen bleef de instroom van overige arbeidsmigranten over de jaren relatief stabiel.

3.1.4 Migratiemotief instroom Indiase immigranten

3.2 Arbeidsmigranten

Van de arbeidsmigranten die in de periode 2012–2017 naar Nederland kwamen was 84 procent man. De gemiddelde leeftijd waarop Indiase kennis- en overige arbeidsmigranten immigreerden was respectievelijk 30 en 31 jaar. Kennismigranten gingen veelal in Amsterdam, Den Haag, Amstelveen en Eindhoven wonen, overige arbeidsmigranten veelal in Eindhoven, Amsterdam, Groningen en Den Haag. Het merendeel van de kennis- en overige arbeidsmigranten had een contract voor onbepaalde tijd.

Kennismigranten vooral werkzaam in IT- en informatiedienstverlening

Drie op de vier Indiase kennismigranten die in 2017 naar Nederland kwamen, ging aan het werk in de IT- en informatiedienstverlening. Dit was een aanzienlijke stijging ten opzichte van 2012, toen ging nog 47 procent van de Indiase kennismigranten aan het werk in de IT- en informatiedienstverlening. Kennismigranten werkzaam in de IT- en informatiedienstverlening hielden zich voornamelijk bezig met het ontwikkelen, produceren en uitgeven van software, maar ook met advisering op het gebied van informatietechnologie. Indiase overige arbeidsmigranten gingen in 2017 voornamelijk aan het werk in het onderwijs (41 procent).

Het aantal Indiase kennismigranten werkzaam in de IT- en informatiedienstverlening is hoog in vergelijking met de sectorverdeling van het totaal aantal kennismigranten in Nederland. Zo bleek uit eerder onderzoek van het CBS naar arbeidsmigranten van alle nationaliteiten dat kennismigranten in Nederland met name werkzaam waren bij onderzoek- en adviesbureaus (25 procent; Hitzert en van Wijk, 2019). Slechts 13 procent ging werken in de ICT. De overige arbeidsmigranten ongeacht nationaliteit waren met name werkzaam in verhuur en overige zakelijke diensten (33 procent) en horeca (22 procent).

28 procent kennismigranten uit 2012 na vijf jaar nog in Nederland

In vergelijking met andere Indiase immigranten waren relatief weinig Indiase kennis-migranten uit 2012 in 2017 nog in Nederland. In 2012 kwamen 1 715 kennismigranten en 230 overige arbeidsmigranten naar Nederland. Van de overige arbeidsmigranten was 37 procent na vijf jaar nog in Nederland, van de kennismigranten uit 2012 was dat 28 procent.

Indiase kennismigrant hoger persoonlijk inkomen

Indiase kennismigranten hadden een hoger persoonlijk inkomen dan de doorsnee werknemer of zelfstandige in Nederland. In de periode 2013 tot en met 2017 bedroeg het mediaan persoonlijk jaarinkomen van alle werkenden in Nederland 34,0 duizend euro (CBS StatLine, 2019b). In dezelfde periode was het mediaan persoonlijk jaarinkomen van Indiase kennismigranten 40,3 duizend euro. Onder de kennismigranten waren er immigranten met een persoonlijk inkomen ver boven het gemiddelde persoonlijk inkomen waardoor het gemiddelde naar boven werd getrokken. Het mediaan persoonlijk jaarinkomen van Indiase overige arbeidsmigranten bedroeg 28,1 duizend euro. Dat is lager dan het mediaan persoonlijk inkomen van werknemers of zelfstandigen in Nederland.

3.1.5 Persoonlijk inkomen, 2013/2017

	Mediaan	Gemiddeld
	1 000 euro	
Indiase kennismigranten	40,3	47,3
Overige Indiase arbeidsmigranten	28,1	32,0
Totaal werknemers en zelfstandigen in Nederland	34,0	40,2

Minder stijging persoonlijk inkomen van Indiase kennismigrant

Het persoonlijk inkomen van Indiase kennismigranten steeg in de periode 2013 tot en met 2017. Het mediaan persoonlijk inkomen van Indiase kennismigranten steeg in de periode 2013 tot en met 2017 echter minder snel dan het mediaan persoonlijk inkomen van de doorsnee werknemer of zelfstandige in Nederland in deze periode. In 2017 was het mediaan persoonlijk inkomen van de doorsnee werkende in Nederland 5,4 procent hoger dan die in 2013 (CBS StatLine, 2019b). Het mediaan persoonlijk inkomen van Indiase kennismigranten lag in 2013 op 39,6 duizend euro in 2017 was dat 3,9 procent hoger.

3.3 Gezinsmigranten

Indiase gezinsmigranten die in de periode 2012–2017 naar Nederland kwamen, waren voornamelijk vrouw. De gemiddelde leeftijd van gezinsmigranten was 20 jaar. Gezinsmigranten zijn veelal partners en kinderen van (de over het algemeen mannelijke) arbeidsmigranten. Daardoor piekte het aantal gezinsmigranten in leeftijd tussen de 0 en 10 jaar en de 25 en 30 jaar.

Bijna vier op de tien (39 procent) gezinsmigranten uit 2012 was in 2017 nog steeds in Nederland. Gezinsmigranten ingestroomd in de periode 2012–2017 gingen met name in Amsterdam, Amstelveen, Den Haag en Eindhoven wonen.

3.4 Studiemigranten

Indiase studiemigranten die in de periode 2012–2017 naar Nederland kwamen, waren gemiddeld 24 jaar oud en gingen met name in Delft, Eindhoven, Rotterdam en Amsterdam wonen. Van de 425 studiemigranten die in 2012 naar Nederland kwamen, was 36 procent in 2017 nog steeds in Nederland.

Studie in de richting van techniek, industrie en bouwkunde populair

Het merendeel van de studiemigranten uit de periode 2012–2017 volgde een universitaire studie. De meeste studiemigranten volgden een studie in de richting van techniek, industrie en bouwkunde. Ook studies in de richting van recht, administratie, handel en zakelijke dienstverlening én wiskunde en natuurwetenschappen werden relatief veel gekozen.

4. Conclusie

In de periode 2012 tot en met 2017 kwamen 35 490 Indiase immigranten naar Nederland. De instroom Indiase immigranten per jaar was in deze periode meer dan verdubbeld.

Het grootste deel van de Indiase immigranten was binnen vijf jaar vertrokken. Van de 3 955 immigranten die in 2012 naar Nederland kwamen, was 42 procent in 2017 nog in Nederland. Indiase immigranten gingen met name in Amsterdam, Den Haag, Amstelveen en Eindhoven wonen. De concentratie Indiase immigranten was hoog in een beperkt aantal steden, in de rest van Nederland gingen niet of nauwelijks Indiase immigranten wonen.

Het grootste gedeelte van de immigranten was kennismigrant (44 procent) of gezinsmigrant (37 procent). De stijging van Indiase immigranten in de periode 2012–2017 was met name toe te schrijven aan de toename van Indiase kennis- en gezinsmigranten. Alhoewel het aandeel studiemigranten een stuk lager was (14 procent), neemt de instroom per jaar toe. Het aandeel overige arbeidsmigranten was laag (4 procent). De instroom overige arbeidsmigranten bleef daarnaast relatief stabiel over de jaren.

Kennismigranten uit India gingen veelal in Amsterdam, Den Haag en Amstelveen wonen, overige arbeidsmigranten uit India vooral in Eindhoven, Amsterdam en Groningen. In 2012 ging 47 procent van de Indiase kennismigranten werken in de IT- en informatiedienstverlening. In 2017 ging maar liefst 76 procent van de Indiase kennismigranten werken in deze sector. Vergeleken met de sectorverdeling van alle kennismigranten ongeacht nationaliteit is dit een hoog aandeel. Indiase overige arbeidsmigranten gingen in 2017 voornamelijk aan het werk in het onderwijs.

Indiase kennismigranten hadden een hoger persoonlijk inkomen dan de doorsnee werkende in Nederland. In de periode 2013 tot en met 2017, bedroeg het jaarlijks mediaan inkomen voor Indiase kennismigranten gemiddeld 40,3 duizend euro, voor Nederlandse werknemers of zelfstandigen was dat 34,0 duizend euro. Het mediaan persoonlijk inkomen van overige Indiase arbeidsmigranten lag op 28,1 duizend euro.

De inkomensstijging was voor de Indiase kennismigrant lager dan voor de doorsnee werkende in Nederland. Ten opzichte van 2013 was het mediaan persoonlijk inkomen voor een Indiase kennismigrant in 2017 gemiddeld met 3,9 procent gestegen. Het mediaan persoonlijk inkomen van alle werknemers of zelfstandigen in Nederland was met 5,4 procent gestegen in dezelfde periode.

Literatuur

Hitzert, F., & van Wijk, M. (2019). [Arbeidsmigranten in Nederland: nieuwkomers op de voet gevolgd](#). Statistische Trends.

Jennissen, R. P. W. (2011). [De Nederlandse migratiekaart](#). Periodiek rapport, blz. 81, 93, 96.

StatLine

CBS StatLine (2019a). – [Immi- en emigratie; leeftijd \(31 dec.\), burgerlijke staat, geboorteland](#).

CBS StatLine (2019b). – [Inkomen van personen; inkomensbestanddelen, persoonskenmerken](#).

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2018–2019	2018 tot en met 2019
2018/2019	Het gemiddelde over de jaren 2018 tot en met 2019
2018/'19	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2018 en eindigend in 2019
2016/'17–2018/'19	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2016/'17 tot en met 2018/'19

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Eindredactie Statistische Trends

Math Akkermans
Marion van den Brakel
Moniek Coumans
Annelie Hakkenes-Tuinman
Brigitte Hermans
Suzanne Loozen

Colofon

Uitgever
Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress
Centraal Bureau voor de Statistiek

Ontwerp
Edenspiekermann

Inlichtingen
Tel. 088 570 70 70
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2019.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.